

'The rest is silence' van Sofie Muller bij Geukens & Devil

RAVISSANTE VERSTILLING

"De titel van mijn tentoonstelling verwijst naar de laatste woorden van Shakespeares personage Hamlet in het gelijknamige toneelstuk. Voor hij sterft zegt Hamlet immers 'The rest is silence' – een zin waarmee hij de rebelle, de innerlijke vertwijfeling, het nooit met zichzelf in harmonie zijn, onderlijnt en aantoon", zegt Sofie Muller ons naar aanleiding van haar derde solotentoonstelling bij Geukens & Devil in Antwerpen.

Inge BRAECKMAN

Daar toont ze, naast een aantal gepateneerde bronzen sculpturen – in de lijn van haar vroeger werk – die in de witte galerieruimte refereren aan een geabstraheerd klaslokaal, een selectie recente 'smoke'-tekeningen. Hierin frappeert de suggestie van het beeld: het is belangrijker dan de concrete uitwerking ervan.

De personages in het werk van Sofie Muller staan of worden steeds fysiek en mentaal geïsoleerd. Meestal zijn het kinderfiguren die we te zien krijgen in hun verborgen, non-geïdealiseerde handelingen en bevoren poses. Sofie Muller handelt een tegengesteld begrippenpaar en kent de kracht van de paradox: de kinderwereld wordt bij haar niet geassocieerd met een speelse onschuld, noch met een paradijselijke toestand, maar wekt bij de toeschouwer een onbehaaglijk gevoel op. Zo zagen we in haar vroeger werk bijvoorbeeld het wit gepateneerde bronzen meisje 'Eve' met haar wijsvinger op een witte wand met bloed tekenen.

NAAM

Opmerkelijk en typerend is dat Muller steeds personages neerzet. Ook deze keer bestaan de titels van haar werken uit eigennamen, alsof ze wil aangeven dat het niet zomaar om een kind gaat, alsof ze haar realistische figuratie aan de hand van de naamgeving ook een karakteristie-

ke identiteit wil geven. De kunstenaar zegt zelf: "Sommige van mijn personages bestaan echt, andere dan weer niet."

Zo zien we in de witte ruimte van de galerie hoe 'Jonas' (de naam verwijst op zichzelf naar het bijbelse begrip van de ongehoorzaamheid) voor straf met het hoofd in de lucht aan de muur hangt. Zonder dat hij zichzelf kan losmaken, met het hoofd in tristesse naar beneden gericht. De balans tussen opstand en machteloosheid komt ook tot uiting bij 'Clarysse', die aan een verbrant de lessenaar zit. Haar hoofd ontbreekt en lijkt te zijn afgetekend als een zwarte restant in de lessenaar zelf, wat volgens Muller refereert aan het fenomeen van de black-out. Uit de houding van Clarysse spreekt tegelijkertijd onmacht en verzet. Ook de leerling 'Brandt' schuurt, in de hoop zo zijn gedachten uit te wissen, met zijn hoofd tegen de muur en laat daardoor een spoor van houtskool na. De kwetsbaarheid van de handeling van een kind wordt op die manier iets bepalends.

FUMAGE

De oudere sculptuur 'Oscar' (2010), waarvan het gepateneerde bronzen onderlichaam overgaat in

een romp die louter bestaat uit gebrand hout, is een schakelbeeld in de hele tentoonstelling: hij maakt de overgang van de witte ruimte van de galerie naar de zwarte ruimte, hij brengt ons van de sculpturen naar de smoke-tekeningen, die veel minder expliciet zijn dan de sculpturen.

"Van de vijf tekeningen die ik maak, zijn er vaak vier die telkens letterlijk in de fik gaan", zegt Muller. Ze worden alle aan de hand van een figuratieve magetechniek met de kaars gemaakt, waarbij de ene laag gestalte geeft aan de volgende. Hoewel ze gestaag zijn opgebouwd en in bepaalde tekeningen een laag was nadrukkelijk aanwezig is, lijken ze vluchtig te zijn ontstaan en geven ze op een poëtische manier uitdrukking aan de ongrijpbaarheid van het bestaan. Even essentieel als Mullers bloedtekeningen van veeler, omdat er van de mens uiteindelijk ook niet meer dan rook en as overblijft.

Inge BRAECKMAN

Sofie Muller, 'The rest is silence' tot 30 maart bij Geukens & De Vil, Pourbusstraat 19, Antwerpen. Open do-za van 14-18u.

www.geukensdevil.com
Het werk van Sofie Muller wordt ook opgenomen in Manifesta vanaf juni in C-Mine in Genk.

SOFIE MULLER, 'BRANDT', GEPATINEERD BRONS EN HOUT, 2011-2012. COURTESY GEUKENS & DE VIL/ SOFIE MULLER

in brons, tekeningen en foto's getuigen van uit andere facet van zijn oeuvre. Daarnaast omvat de tentoonstelling 15 realistische landschappen van Schwitters, waarvan twee werken uit de persoonlijke collectie van Kirkeby. Kirkeby is gefascineerd door deze kunstenaar en schreef een boek over hem in 1995.

"Per Kirkeby and the 'Forbiddens Paintings' of Kurt Schwitters" van 10 februari tot 20 mei in Bozar, Ravensteinstraat 23, Brussel. Open di-za van 10-18u, do van 10-21u. www.bozar.be

Tina Gillen in Mudam

Tina Gillen werd in 1972 in Luxemburg geboren, maar woont en werkt al jaren in België. Nu keert ze even naar Luxemburg terug, en wel naar het Mudam, waar ze van 11 februari tot 13 mei een solotentoonstelling heeft.

De schilderijen van Tina Gillen zijn grotendeels figuratief. Ze tonen fragmenten van de werkelijkheid die door hun schematisch karakter abstract en vreemd worden. Uit haar eigen foto's en uit foto's in tijdschriften, op het internet en op postkaartjes isoleert ze elementen waarmee ze heldere en interessante composities maakt die tussen twee en drie dimensies schommelen. Centraal in de tentoonstelling van Tina Gillen in Mudam staat een grote, picturale installatie die ze speciaal voor deze gelegenheid maakte. De installatie – die de vorm aanneemt van een 22 meter lang schilderij dat in een gebogen structuur in de ruimte staat – is geïnspireerd door de precinema panorama's en diorama's die eind 19de eeuw in de mode waren en die grote trompe-l'oeils voorstelden. Gillen baseerde zich op een panorama dat zij in een dierentuin zag maar behoudt maar een aantal motieven; door daarmee te spelen en ze te spiegelen benadrukt ze het artificiële karakter ervan.

In de tentoonstelling zijn schilderijen en werken op papier opgenomen die Gillen schilderde vanaf 1998. De titel werd ontleend aan een fragment van één van haar werken: een metalen klimrek dat ze baseerde op een foto van een scene uit 'The Birds' van Alfred Hitchcock. Een recensie van deze expo leest u in volgend nummer.

Tina Gillen, 'Playground' van 11 februari tot 15 mei in Mudam, 8, Park Drott Eechele, Luxembourg, LU. Open wo-vr van 11-20u, za-za van 11-18u. www.mudam.lu